

21.11.2016

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Syyrian tilanteesta
(2016/2933(RSP))

Victor Boştinaru, Clara Eugenia Aguilera García, Nikos Androulakis, Maria Arena, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Andrea Cozzolino, Andi Cristea, Viorica Dăncilă, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzuliță, Neena Gill, Michela Giuffrida, Sergio Gutiérrez Prieto, Eva Kaili, Miapetra Kumpula-Natri, Krystyna Łybacka, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Vincent Peillon, Pina Picierno, Kati Piri, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Daciana Octavia Sârbu, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Claudia Țapardel, Elena Valenciano, Julie Ward, Carlos Zorrinho, Knut Fleckenstein, Andrejs Mamikins
S&D-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Syyrian tilanteesta
(2016/2933(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon YK:n peruskirjan periaatteet,
 - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat Isisistä/Da’eshista ja al-Nusran rintamasta sekä sen päätöslauselmat konfliktista Syyrian arabitasavallassa, erityisesti päätöslauselmat 2118 (2013), 2139 (2014), 2165 (2014), 2191 (2014), 2199 (2015), 2254 (2015), 2258 (2015) ja 2268 (2016),
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Syyriasta, myös 6. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman¹,
 - ottaa huomioon 17. lokakuuta 2016 annetut neuvoston päätelmät Syyriasta,
 - ottaa huomioon 20. lokakuuta 2016 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät ulkosuhteista,
 - ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan Federica Mogherinin 17. marraskuuta 2016 antaman julkilausuman Venäjästä ja kansainvälisestä rikostuomioistuimesta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että taistelut jatkuvat kiivaina Syyriassa ja humanitaarinen tilanne on heikentynyt entisestään; ottaa huomioon, että vakava pula peruselintarvikkeista ja lääkintätarvikkeista koettelee väestöä Aleppon itäosissa ja muissa piiritetyissä kaupungeissa, kuten kapinallisten hallinnassa olevassa Zabadanin kaupungissa ja hallituksen valvonnassa olevissa Kafriyan ja al-Fu’an kylissä Idlibin maakunnassa;
- B. huomauttaa, että konfliktin kaikki osapuolet ovat syyllistyneet vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin, kuten vaikutuksiltaan umpimähkäisten aseiden, polttoaseiden, tynnyripommien ja bunkkeripommien käyttöön siviilialueilla sekä sellaisten aineiden käyttöön, jotka määritellään kemiallisiksi aseiksi kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämisestä sekä niiden hävittämistä koskevassa yleissopimuksessa; ottaa huomioon, että varovaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ei ole noudatettu lainkaan; huomauttaa, että siviilialueet, koulut, sairaalat, humanitaariset avustustyöntekijät ja pakolaisleirit ovat olleet tarkoituksellisesti iskujen kohteena; toteaa, että sotarikokset ja rikokset ihmisyyttä vastaan eivät saa jäädä rankaisematta;
- C. toteaa, että maailmaa ovat toistuvasti järkyttäneet Isisin/Da’eshin ja muiden jihadistiryhmien julmuudet, raa’at teloitukset ja silmitön seksuaalinen väkivalta, sieppaukset, kidutus, pakkokäännytykset sekä naisten ja tyttöjen orjuuttaminen; ottaa

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0382.

huomioon, että lapsia on värvätty ja käytetty terrori-iskuihin; toteaa, että nykyisin Isisin/Da'eshin hallinnassa olevien alueiden väestön hyvinvointi ja väestön mahdollinen käyttö ihmiskilpenä alueiden vapauttamiseksi käytävien taistelujen aikana ovat vakavia huolenaiheita;

- D. ottaa huomioon, että kaikkien aseistettujen toimijoiden, myös Venäjän ja kaikkien muiden ilmasodankäyntiin osallistuvien joukkojen, on noudatettava täysimääräisesti kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja pidätyttävä kohdistamasta iskuja tarkoituksellisesti siviileihin ja keskeiseen siviili-infrastruktuuriin;
- E. huomauttaa, että Syyria on allekirjoittanut kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön muttei ole ratifioinut sitä; ottaa huomioon, että YK:n pääsihteeri Ban Ki-moon on toistuvasti kehottanut YK:n turvallisuusneuvostoa antamaan Syyrian tilanteen kansainvälisen rikostuomioistuimen käsiteltäväksi; toteaa, että Venäjä ja Kiina ovat estäneet yritykset saattaa Syyria vastaamaan teoistaan käyttämällä veto-oikeuttaan turvallisuusneuvoston päätöslauselmiin, joilla tuomioistuimelle olisi annettu valtuudet tutkia Syyrian konfliktin aikana tehtyjä hirvittäviä rikoksia; huomauttaa, että tällainen vastuuvollisuuden puuttuminen ruokkii julmuuksia ja pahentaa uhrien kärsimystä;
1. tuo jälleen julki erittäin vakavan huolensa taistelujen jatkumisesta ja humanitaarisen tilanteen heikkenemisestä Syyriassa; tuomitsee pyrkimykset estää humanitaarisen avun toimittaminen; korostaa, että väestön tahallinen nälkään kielletään kansainvälisessä humanitaarisessa oikeudessa; kehottaa kaikkia osapuolia varmistamaan, että humanitaarinen apu tavoittaa kaikki apua tarvitsevat koko Syyriassa, ja mahdollistamaan välittömästi lääkinnälliset evakuoinnit Aleppon itäosista ja kaikilta muilta piiritetyiltä alueilta;
 2. tuomitsee mitä jyrkimmin julmuudet sekä laajalle levinneet ihmisoikeusloukkaukset ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset, joihin Assadin joukot ovat Venäjän ja Iranin tukemien puolisotilaallisten joukkojen tuella syyllistyneet, samoin kuin muiden kuin valtiollisten aseistettujen ryhmittymien, erityisesti Isisin/Da'eshin, al-Nusran rintaman ja muiden jihadistiryhmien, tekemät ihmisoikeusloukkaukset ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset;
 3. tuo jälleen julki huolensa tilanteesta Aleppon itäosissa ja tuomitsee Assadin hallinnon ja Venäjän viime viikkoina toteuttamat raskaat ilmapommitukset mutta on niin ikään huolestunut siitä, että aseistetut oppositioryhmät ovat viime päivinä ampuneet summittaisesti suuren määrän ohjuksia Aleppon länsiosiin, mistä on aiheutunut siviiliuhreja; korostaa, että kaikkien osapuolten on kiinnitettävä mahdollisimman paljon huomiota siviilien suojeluun ja toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet siviilien suojelemiseksi riippumatta heidän etnisestä alkuperästään, uskonnostaan tai vakaumuksestaan;
 4. kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti ihmisoikeusneuvoston lokakuussa 2016 valtuuttamaa Aleppon tapahtumia koskevaa erityistutkintaa, jonka toteuttaisi kansainvälinen Syyrian tutkintalautakunta, jotta voidaan saada selville kaikki tahot, jotka ovat syyllistyneet kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin Aleppossa ja erityisesti hirvittäviin iskuihin siviili-infrastruktuuria, kouluja ja sairaaloita vastaan;

5. on vakuuttunut siitä, että konfliktiin ei ole sotilaallista ratkaisua; kehottaa lopettamaan välittömästi vihamielisyydet ja saamaan aikaan pysyvän tulitauon, jonka pohjalta voidaan jatkaa neuvotteluja maan poliittisesta muutoksesta; on huolestunut siitä, että Venäjä on tuntuvasti vahvistanut laivastoaan itäisellä Välimerellä ja että laajamittaiset ilmaiskut on aloitettu uudelleen, mikä saattaa myös johtaa taistelujen voimistumiseen Aleppon itäosissa; kehottaa kaikkia merkittäviä kansainvälisiä ja alueellisia toimijoita käyttämään vaikutusvaltaansa Syyrian hallintoon ja Syyrian oppositioon, jotta voitaisiin lopettaa sisällissota, luoda edellytykset rauhanprosessin käynnistämiseksi uudelleen, toteuttaa luottamusta lisääviä toimia sekä taata humanitaaristen toimijoiden nopea, esteetön ja turvallinen pääsy alueelle;
6. pitää myönteisinä ja tukee täysin varapuheenjohtajan / korkean edustajan Federica Mogherinin viimeaikaisia diplomaattisia aloitteita, joiden tavoitteena on saada konfliktin osapuolet takaisin neuvottelupöytään ja käynnistää uudelleen poliittinen prosessi Genevessä; panee kiinnostuneena merkille alueelliset keskustelut, joita hän on käynyt Iranin ja Saudi-Arabian kanssa, ja pitää hänen toimintaansa arvokkaana ja hyödyllisenä lisänä YK:n erityislähettilään Staffan de Misturan työhön; korostaa, että EU voi tehdä oman osuutensa konfliktin jälkeisessä jälleenrakentamisessa ja sovinnonteossa; toteaa jälleen tukevansa täysin EU:n tämänhetkistä humanitaarista aloitetta Alepossa ja kehottaa kaikkia osapuolia helpottamaan sen täytäntöönpanoa;
7. kehottaa kaikkia osapuolia ryhtymään aiheellisiin toimiin, jotta voidaan taata kaikkien humanitaarisen hätäavun toimittamiseen osallistuvien henkilöiden turvallisuus Syyriassa; muistuttaa, että kaikki humanitaarisiin avustustyöntekijöihin kohdistuvat tahalliset iskut ovat sotarikoksia; kehottaa tekemään riippumattoman tutkinnan kaikista välikohtauksista ja odottaa, että syylliset saatetaan vastuuseen teoistaan;
8. yhtyy Unicefin Syyrian-edustajan voimakkaaseen vetoomukseen kouluihin ja muihin oppilaitoksiin tehtyjen lukuisten iskujen jälkeen ja kehottaa kaikkia konfliktin osapuolia sekä niitä, joilla on vaikutusvaltaa näihin osapuoliin, asettamaan etusijalle lasten suojelun ja kunnioittamaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan;
9. pitää hälyttävänä väitteitä, joiden mukaan konfliktin osapuolet jatkavat edelleen sellaisten aineiden käyttöä, jotka määritellään kemiallisiksi aseiksi kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevassa yleissopimuksessa; vaatii ehdottomasti saattamaan kemiallisten aseiden käyttöön syyllistyneet vastuuseen teoistaan; tukee YK:n ja Kemiallisten aseiden kieltojärjestön yhteisen tutkintamekanismin toimeksiannon laajentamista siten, että se voi selvittää, ketkä ovat vastuussa kemiallisten aseiden käytöstä Syyriassa;
10. korostaa, että ihmisoikeusloukkauksiin ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin syyllistyneet on saatettava vastuuseen teoistaan; katsoo, että kysymystä siitä, kuka on vastuussa sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan, ei saa politisoida; katsoo, että velvoite noudattaa kansainvälistä humanitaarista oikeutta kaikissa olosuhteissa koskee kaikkia konfliktin osapuolia; toteaa, että tällaisiin rikoksiin syyllistyneiden on tiedostettava, että he joutuvat ennemmin tai myöhemmin oikeuden eteen;

11. korostaa, että tarve suojella siviilejä kaikkialla Syyriassa on etusijalla kaikissa poliittisissa prosesseissa; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikki ihmisoikeusloukkauksiin ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksiin syyllistyneet joutuvat oikeuden eteen asianmukaisissa, puolueettomissa kansainvälisen rikosoikeuden mekanismeissa tai kansallisissa tuomioistuimissa tuomioistuimen yleistoimivallan periaatteen mukaisesti; on tyytyväinen siihen, että Saksassa, Ranskassa ja Ruotsissa toteutetaan ensimmäisiä tähän periaatteeseen perustuvia tutkintatoimia nykyisin Euroopassa oleskelevien sotarikollisten syytteenpanoa varten, ja kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja komissiota laatimaan suuntaviivoja periaatteen panemiseksi täytäntöön myös muissa jäsenvaltioissa; toistaa tukevansa Syyrian tapauksen antamista kansainvälisen rikostuomioistuimen käsiteltäväksi mutta – turvallisuusneuvoston ollessa kykenemätön päättämään asiasta – vetoaa jälleen EU:hun ja sen jäsenvaltioihin, jotta ne johtaisivat YK:n yleiskokouksen puitteissa toteutettavia toimia Syyrian sotarikoksia käsittelevän YK:n erityisraportoijan nimittämiseksi ja harkitsisivat edistävää ajatusta Syyrian sotarikoksia käsittelevästä tuomioistuimesta kaikkien kansainvälistä oikeutta peräänkuuluttavien YK:n jäsenvaltioiden myötävaikutuksella ja tuella; korostaa, että konfliktin päätyttyä on tärkeää sitouttaa Syyria prosessiin sovinnonteon edistämiseksi;
12. pitää valitettavana Venäjän presidentin Vladimir Putinin päätöstä vetäytyä kansainvälisestä rikostuomioistuimesta, vaikka Venäjän federaatio ei itse asiassa ikinä ratifioinutkaan Rooman perussääntöä, ja katsoo, että päätöksen ajankohta heikentää maan uskottavuutta ja herättää kysymyksiä siitä, miten sitoutunut se on kansainväliseen oikeuteen;
13. on huolestunut laittomista pidätyksistä sekä pidätettyjen kidutuksesta, huonosta kohtelusta, tahdonvastaisesta katoamisesta ja tappamisesta hallituksen vankiloissa ja ulkomaiden tukemien puolisotilaallisten joukkojen ylläpitämissä salaisissa säilöönottokeskuksissa; vaatii näistä säilöönottokeskuksista vastaavia Syyrian viranomaisia lopettamaan teloitukset ja epäinhimillisen kohtelun ja myöntämään YK:lle tai muulle puolueettomalle osapuolelle – kuten Punaisen ristin kansainväliselle komitealle – välittömän pääsyn kaikkiin kyseisiin kohteisiin, jotta ne voivat valvoa tilannetta ja antaa tietoa pidätettyinä olevien perheenjäsenille sekä tukea heitä;
14. pitää myönteisenä Syyriaan ja siviiliväestön sortamisesta maassa vastuussa oleviin henkilöihin kohdistettujen rajoittavien EU:n toimenpiteiden uudelleentarkastelua; korostaa, että EU:n olisi harkittava kaikkia käytettävissä olevia vaihtoehtoja, jotta kaikille mitä hirvittävimpiin ihmisoikeusloukkauksiin ja väärinkäytöksiin syyllistyneille voitaisiin langettaa seuraamuksia, jos julmuudet ja humanitaarisen oikeuden raikeät loukkaukset jatkuvat;
15. korostaa, että on tärkeää estää tehokkaasti Isisin/Da'eshin toiminnan rahoitus, ottaa kiinni vierastaistelijat ja katkaista asetoimitukset jihadistiryhmille; kehottaa Syyrian oppositiota tekemään selvän pesäeron tällaisiin ääriaineisiin ja tällaiseen ideologiaan; toteaa jälleen, että toimet olisi keskitettävä Isisin/Da'eshin ja muiden YK:n nimeämien terroristiryhmien kukistamiseen;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle

edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneille kansakunnille, kansainvälisen Syyrian tukiryhmän jäsenille ja kaikille konfliktin osapuolille.